ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ

щодо виконання МОЗ України заходу 21.1 Плану заходів на 2025-2026 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року

Міністерством охорони здоров'я України на заходу 21.1 Плану заходів на 2025-2026 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року стосовно урахування під час розроблення інформаційних буклетів потреб осіб з порушеннями зору, слуху та когнітивними порушеннями і формату простої мови і легкого читання здійснено ряд заходів, а саме:

1. Механізм подання заяви до міжнародного Реєстру збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України (Register of Damage for Ukraine, RD4U);

2. Безоплатна вакцинація для дітей та дорослих: які щеплення і для кого передбачені та чи працюють наразі пункти щеплень як це було під час пандемії.

3. Безоплатні слухові апарати та кохлеарна імплантація: які послуги доступні для людей із порушеннями слуху.

4. ВПО зможуть безоплатно отримати послугу довготривалого медсестринського догляду — як і де це зробити.

5. Цифрове здоров'я: які відкриті дані доступні лікарям, пацієнтам та громадськості.

6. Макети роздаткових матеріалів для людей із порушеннями зору, слуху та когнітивними порушеннями у форматі простої мови і легкого читання «Вакцинація захищає від хвороб та рятує життя». При підготовці матеріалів було залучено експертизу Громадської організації «Безбар'єрність».

ЯК ПОДАТИ ЗАЯВУ ПРО СЕРЙОЗНУ ШКОДУ ЗДОРОВ'Ю ЛЮДИНИ ДО МІЖНАРОДНОГО РЕЄСТРУ ЗБИТКІВ ДЛЯ УКРАЇНИ

Якщо в результаті збройної агресії проти України завдано значної шкоди вашому здоров'ю, ви можете подати заяву до міжнародного Реєстру збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України (Register of Damage for Ukraine, RD4U).

Репарації: міжнародний Реєстр збитків для України

Міжнародний Реєстр збитків створений 43 країнами та Європейським Союзом для збору заяв про компенсацію збитків, втрат чи шкоди, завданих на всій території України, включаючи тимчасово окуповані території.

Реєстр веде облік інформації про збитки і шкоду, які є наслідками агресії проти України, починаючи з 24 лютого 2022 року.

Загалом існує 43 категорії заяв щодо різних видів збитків, серед яких 21 категорія призначена для подання фізичними особами. Наразі заяви можуть подати фізичні особи в таких категоріях:

- вимушене внутрішнє переміщення
- смерть або зникнення безвісти близького члена сім'ї
- серйозні тілесні ушкодження
- сексуальне насильство
- катування або нелюдські чи такі, що принижують гідність види поводження або покарання
- позбавлення свободи
- примусова праця або служба
- пошкодження або знищення житлової та нежитлової нерухомості

- втрата доступу або контролю над нерухомістю на тимчасово окупованих територіях.

У майбутньому буде забезпечена можливість подання заяв і в інших категоріях. Слідкуйте за новинами на офіційному вебсайті Реєстру збитків для України та повідомленнями в соціальних мережах X (Twitter) Facebook LinkedIn YouTube

Заява про серйозні тілесні ушкодження

Серйозними тілесними ушкодженнями вважаються такі випадки як:

- втрата або порушення цілісності (відокремлення) всієї чи частини кінцівки або частин тіла;
- значне знівечення, що призвело до суттєвої зміни зовнішнього вигляду;
- значна втрата або обмеження у використанні органу, кінцівки, функції або системи тіла;
- примусове переривання вагітності;
- будь-яке інше ушкодження, яке може суттєво вплинути на якість життя постраждалої особи.

Наведений перелік не є вичерпним і також включає шкоду психологічному здоров'ю.

Категорія заяв А2.3«Серйозні тілесні ушкодження» стосується відшкодування моральної шкоди, яку заявник зазнав через серйозні тілесні ушкодження. Водночас заяву в цій категорії можна подати і щодо матеріальних витрат, прямо пов'язаних з такими ушкодженнями (на лікування та реабілітацію).

Більше інформації можна знайти в рубриці «Поширені запитання» на офіційному вебсайті Реєстру.

Чи можу я подати заяву, якщо я є або був військовослужбовцем?

Так, заяви в цій категорії можуть подавати як цивільні особи, так і військовослужбовці, учасники бойових дій, ветерани, колишні військовополонені тощо.

Як подати заяву:

Заяви подаються через веб-портал Дія. Ця послуга є безкоштовною.

Для подання заяви:

- ✓ зареєструйтеся або авторизуйтеся на веб-порталі Дія
- ✓ оберіть розділ «Каталог послуг»
- ✓ знайдіть та відкрийте розділ «Репарації: міжнародний Реєстр збитків для України»
- ✓ оберіть «Заява в категорії A2.3«Серйозні тілесні ушкодження»
- ✓ заповніть заяву та додайте докази
- ✓ підпишіть заяву своїм електронним цифровим підписом

Після того, як заяву буде перевірено та внесено до Реєстру, вона буде передана майбутній компенсаційній комісії, яка розгляне її та прийме рішення про розмір компенсації.

Повідомлення про хід розгляду вашої заяви надходитимуть у кабінет громадянина на порталі Дія в розділ «Зверніть увагу» та на вашу електронну пошту.

БЕЗОПЛАТНА ВАКЦИНАЦІЯ ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ДОРОСЛИХ: ЯКІ ЩЕПЛЕННЯ І ДЛЯ КОГО ПЕРЕДБАЧЕНІ ТА ЧИ ПРАЦЮЮТЬ НАРАЗІ ПУНКТИ ЩЕПЛЕНЬ ЯК ЦЕ БУЛО ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ?

В Україні діє рутинна програма імунізації, яка забезпечує безбар'єрний доступ до вакцинації для кожного — незалежно від віку чи місця проживання. Вакцинація дітей проводиться відповідно до Календаря профілактичних щеплень в Україні, що включає захист від 10 небезпечних інфекцій, зокрема поліомієліту, кору, дифтерії, кашлюку, гепатиту В та інших. Для дорослих передбачена ревакцинація проти дифтерії та правця кожні 10 років, а також щорічна вакцинація проти COVID-19, особливо для людей із груп ризику, також для дітей, починаючи з 6-місячного віку. Усі щеплення з Календаря щеплень є безоплатними і доступні у закладах первинної медичної допомоги по всій країні.

Щеплення проти COVID-19 також залишаються безоплатними для кожного українця. Вакцинуватися можна через запис у свого сімейного лікаря або в пункті щеплень при медзакладах.

Чи працюють зараз пункти щеплень у громадських місцях, як це було під час пандемії?

Після початку повномасштабної війни робота центрів масової вакцинації, які працювали в ТРЦ та інших пристосованих для масових щеплень приміщеннях, з безпекових міркувань була зупинена. Мережа пунктів щеплень, які працюють в амбулаторіях, лікарнях, ЦПМСД, — чинна.

Виїзди мобільних бригад до віддалених громад та населених пунктів в усіх областях під час профілактичних тижнів та виїзних акцій також проводять центри контролю та профілактики хвороб (далі — ЦКПХ). Дізнатись графік

виїздів можна, зателефонувавши до ЦКПХ у своїй області або стежити за графіком виїздів у соціальних мережах центрів.

Які вакцини проти COVID-19 доступні в Україні?

Наразі в Україні доступно понад 400 тисяч доз омікрон-специфічної вакцини проти COVID-19 (вакцина Comirnaty від Pfizer) для дорослих та дітей.

Кому рекомендоване щеплення проти COVID-19?

Оновлені рекомендації НТГЕІ затверджені наказом МОЗ від 5 серпня 2024 року №1380. Вони відповідають останнім світовим рекомендаціям щодо щеплень проти COVID-19 Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ).

Відтак, схеми вакцинації для населення спрощуються: для більшості людей достатньо зробити одне щеплення проти COVID-19. Для людей, які входять до групи ризику тяжкого перебігу COVID-19, передбачено введення більшої кількості доз — тобто ревакцинація через 6-12 місяців.

Також для лікарів та пацієнтів змінюється визначення етапів вакцинації. Одне щеплення (або два щеплення для окремих груп) — це **первинна вакцинація**. Всі наступні щеплення — **ревакцинація проти COVID-19**.

Ревакцинацію через 6-12 місяців рекомендовано робити лише людям із груп ризику:

- дорослим і дітям, які мають ослаблений імунітет чи супутні або важкі хронічні захворювання;
- вагітним;
- людям, старшим за 60 років;

- дорослим і дітям, які перебувають у групі ризику важкого перебігу та смерті внаслідок коронавірусної інфекції;
- представникам професійної групи ризику (наприклад, лікарі, вчителі, військові та ін.).

Необхідність у ревакцинації визначає лікар — враховуючи затверджені МОЗ України рекомендації. Для первинної вакцинації та ревакцинації може бути використана будь-яка з доступних в країні вакцин проти COVID-19. За наявності вибору вакцини рекомендовано надавати перевагу адаптованій під варіант Omicron.

БЕЗОПЛАТНІ СЛУХОВІ АПАРАТИ ТА КОХЛЕАРНА ІМПЛАНТАЦІЯ: ЯКІ ПОСЛУГИ ДОСТУПНІ ДЛЯ ЛЮДЕЙ ІЗ ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я до 2050 року майже 2,5 млрд людей матимуть певний ступінь втрати слуху, і щонайменше 700 млн людей — або ж кожний 10-й мешканець Землі — потребуватимуть реабілітації слуху.

Слухові апарати можуть отримати діти й дорослі з інвалідністю та військовослужбовці, які мають порушення слуху, але ще не мають статусу людини з інвалідністю. Детальніше про маршрут пацієнта за посиланням.

Також в Україні діє програма кохлеарної імплантації для дітей, за якою можна отримати імплант безоплатно, а послуги за хірургічне втручання та реабілітацію оплачує НСЗУ.

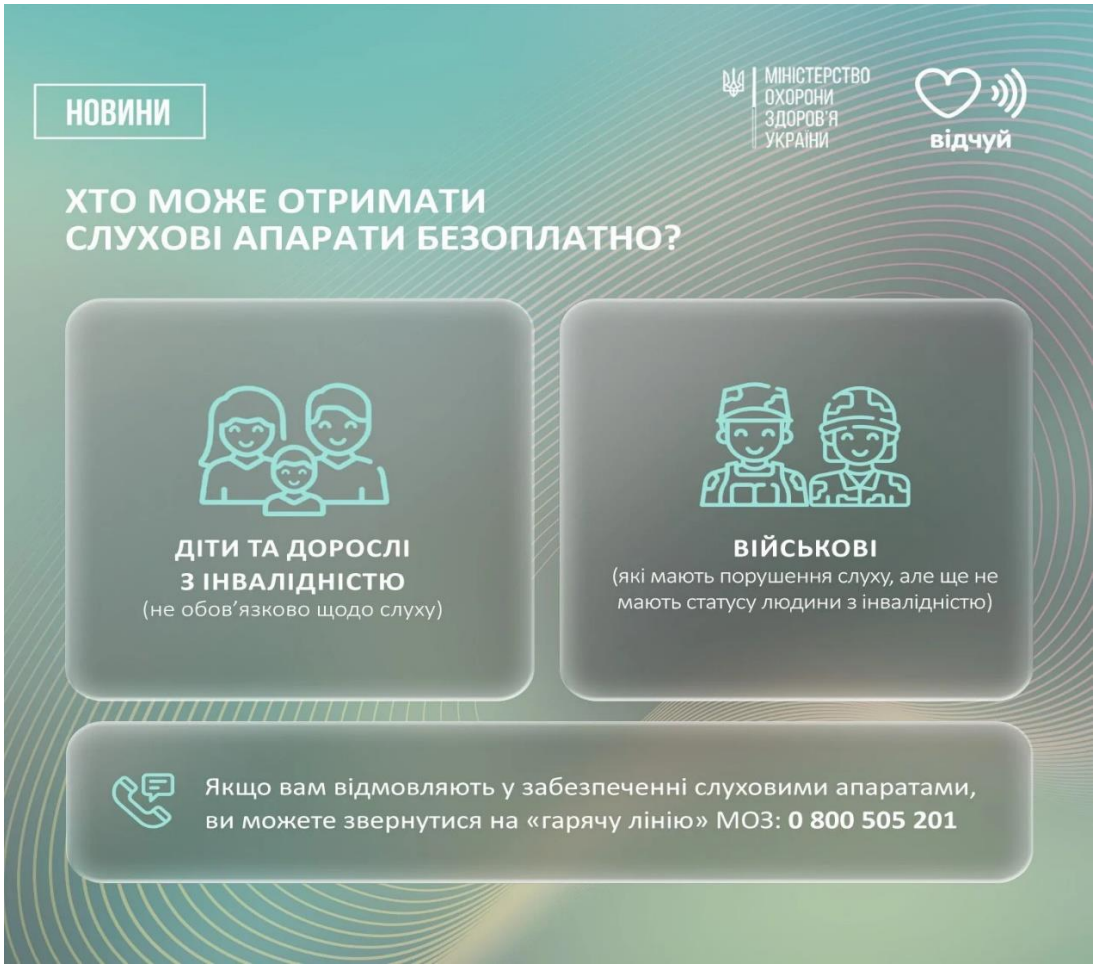
Нагадаємо, кожній людині щороку рекомендовано перевіряти слух. У випадку, якщо скарги є – до лікаря варто звернутися терміново. Одним із основних методів дослідження слуху є аудіометрія. Процедура безпечна для пацієнта, її можуть робити як дорослим, так і дітям.

До лікаря варто звертатися, якщо ви:

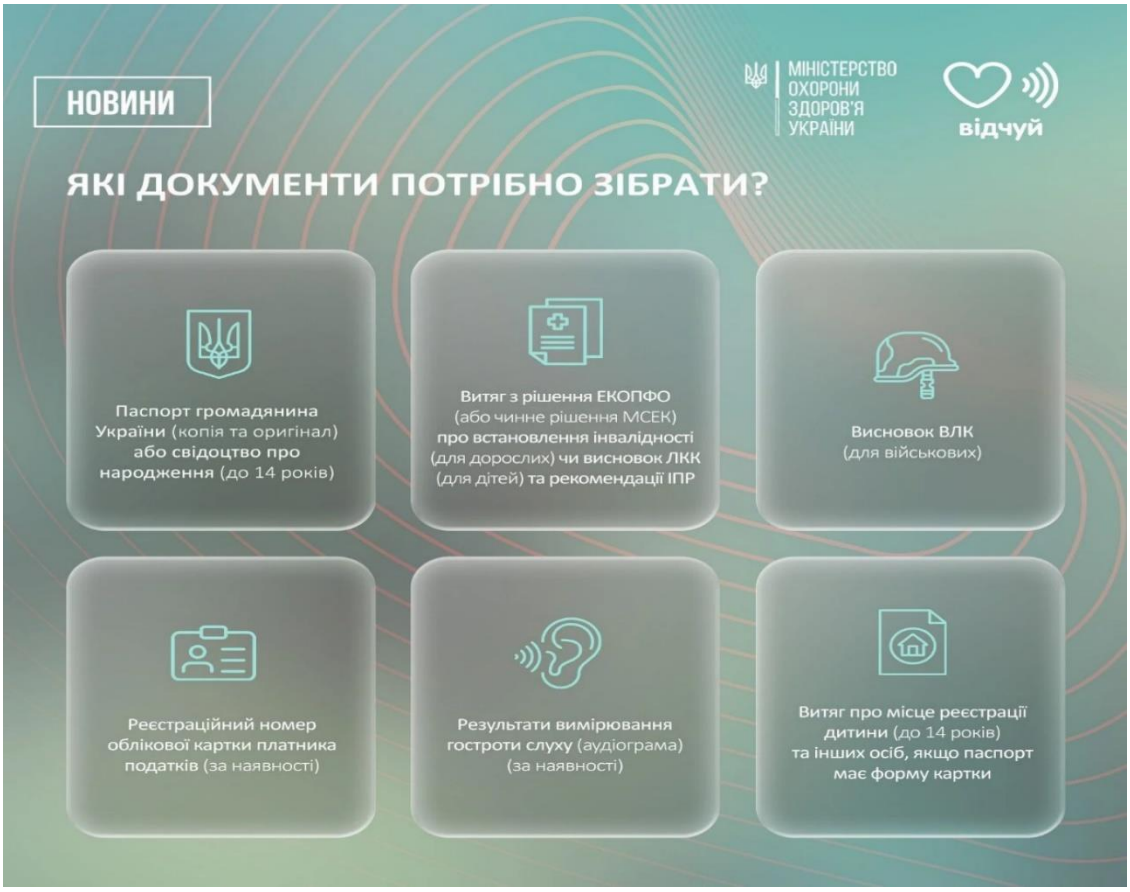
- робите музику, фільми гучніше, хоча раніше вам було нормально чутно на звичному рівні;
- чуєте дзвін у вухах або приглушений шум незалежно від того, що насправді лунає;
- не розумієте з першого разу, що вам каже співрозмовник;

- пропускаєте частини розмови під час спілкування, просите людей повторити щойно сказане.

Інформацію про те, як коректно спілкуватися з різними людьми можна переглянути у «Довідника безбар'єрності» розробленого в межах ініціативи «Без бар'єрів» першої леді України Олени Зеленської.

НОВИНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
відчуй
ЯК ОТРИМАТИ СЛУХОВИЙ АПАРАТ?
1
Звернутися до лікуючого лікаря (педіатра, сімейного лікаря, терапевта) по направлення до сурдолога
2
Лікар-сурдолог перевірить слух та сформує медичний висновок
3
Лікуючий лікар для встановлення інвалідності або внесення змін до індивідуальної програми реабілітації направить на:
оцінювання повсякденного функціонування особи – дорослих
лікарсько-консультативну комісію – дітей
Військових направляють на проходження військово-лікарської комісії
4
З висновком і всіма документами пацієнт (його представник) має звернутися до медзакладу, який надає безоплатні слухові апарати. Медзаклад має бути в області, де зареєстрований пацієнт (актуальний список – за QR–кодом)

НОВИНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
відчуй
ЯКІ ДОКУМЕНТИ ПОТРІБНО ЗІБРАТИ?
Паспорт громадянина України (копія та оригінал) або свідоцтво про народження (до 14 років)
Витяг з рішення ЕКОПФО (або чинне рішення МСЕК) про встановлення інвалідності (для дорослих) чи висновок ЛКК (для дітей) та рекомендації ІПР
Висновок ВЛК (для військових)
Реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності)
Результати вимірювання гостроти слуху (аудіограма) (за наявності)
Витяг про місце реєстрації дитини (до 14 років) та інших осіб, якщо паспорт має форму картки

ВПО ЗМОЖУТЬ БЕЗОПЛАТНО ОТРИМАТИ ПОСЛУГУ ДОВГОТРИВАЛОГО МЕДСЕСТРИНСЬКОГО ДОГЛЯДУ — ЯК І ДЕ ЦЕ ЗРОБИТИ

Люди, які були змушені залишити свої домівки через війну, зможуть безоплатно отримати послугу довготривалого медсестринського догляду. Це експериментальний проєкт, що реалізується спільно Міністерством охорони здоров'я України, Міністерством соціальної політики та Національною службою здоров'я України.

Після евакуації у транзитному пункті внутрішньо переміщена особа проходить консультацію у медичного працівника.

Якщо є потреба в подальшому лікуванні чи стабілізації стану, людину направляють до визначеного медичного закладу, який надає послугу довготривалого догляду. Перелік таких закладів ви зможете побачити нижче.

Які послуги передбачає довготривалий медсестринський догляд

- медичний догляд — виконання призначень лікаря, проведення медичних маніпуляцій, моніторинг стану здоров'я;
- спеціальний та загальний догляд, психологічна підтримка;
- забезпечення житлом і предметами першої необхідності;
- не менш як чотириразове харчування відповідно до норм МОЗ;
- супровід соціального фахівця — допомога з відновлення документів, пошуком житла, отриманням соціальних послуг тощо.

Термін перебування у медичному закладі — до 30 календарних днів на рік для однієї особи.

Як організовано надання послуги

Перелік закладів, які беруть участь у проєкті, визначають МОЗ і Мінсоцполітики.

Перелік закладів охорони здоров'я (перша черга), які планують брати участь в реалізації експериментального проєкту

Загальний перелік закладів охорони здоров'я, які планують брати участь в реалізації експериментального проєкту

Медичні заклади, що бажають долучитися, можуть подати пропозицію через електронну систему охорони здоров’я.

Зазначимо, що така послуга фінансується з державного бюджету. Заклад, який надає медсестринський догляд, укладає договір із Національною службою здоров’я України. Тариф для медичного закладу становить 530,66 грн на день за одну людину.

Куди звертатися за консультацією

- Урядовий контакт-центр: 15-45 (безкоштовно з мобільних і стаціонарних телефонів по Україні)
- Національна служба здоров’я України (НСЗУ) — 16-77

ЦИФРОВЕ ЗДОРОВ'Я: ЯКІ ВІДКРИТІ ДАНІ ДОСТУПНІ ЛІКАРЯМ, ПАЦІЄНТАМ ТА ГРОМАДСЬКОСТІ?

Відкриті дані змінюють систему охорони здоров'я в Україні, забезпечуючи пацієнтам, лікарям, громадськості, бізнесу та науковцям доступ до важливої інформації.

Державні органи публікують дані, а також створюють цифрові інструменти, які допомагають контролювати фінансування медицини, відстежувати доступність ліків та покращувати якість медичних послуг.

Які цифрові інструменти на основі відкритих даних доступні у сфері охороні здоров'я України на сьогодні?

1. Прозорість та ефективність

Договори про медичне обслуговування – дізнавайтеся, які медичні послуги надає конкретний заклад безоплатно.

- Оплати за Програмою медичних гарантій – деталі щодо оплат медичних послуг закладам охорони здоров'я.
- Верифікація даних в ЕСОЗ – відстежуйте інформацію щодо динаміки верифікації медичних працівників та пацієнтів.

2. Пошук медичного закладу

- Карта місць надання первинної допомоги – знайдіть найближчий медзаклад та сімейного лікаря.
- Електронна карта місць надання послуг із медичної допомоги – переглядайте, в якому медзакладі надають ту чи іншу послугу, де є потрібний лікар, або де можна пройти певне обстеження.

- Аптеки-учасниці програми реімбурсації – шукайте аптеки, що відпускають ліки за програмою.

3. Доступність ліків

- Телеграм-бот «Медичні закупівлі України» – оперативна інформація про наявність ліків у лікарнях, закупівлі та тендери.
- Чатбот «Спитай Гриця» – цифровий помічник для пацієнтів, які отримують препарати за програмою «Доступні ліки».

4. Працездатність ЕСОЗ

- Статус-сторінка електронної системи охорони здоров'я – слідкуйте за працездатністю ЕСОЗ та проведенням технічних робіт в ЕСОЗ.

5. Епідеміологічна ситуація

- Аналіз епідеміологічної ситуації – слідкуйте за динамікою захворюваності на COVID-19 та інші інфекційні хвороби.

Більше даних щодо моніторингу та статистики громадського здоров'я: https://phc.org.ua/monitoring-i-statistika

Дані дашбордів постійно оновлюються, і кожен громадянин може використовувати їх за потреби.

Відкриті дані не лише допомагають пацієнтам отримати якісну медичну допомогу, а й сприяють підзвітності державних органів та зменшенню корупційних ризиків у сфері охорони здоров'я.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

World Health Organization
Ukraine

ЦЕНТР ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

ВАКЦИНАЦІЯ ЗАХИЩАЄ ВІД ХВОРОБ І РЯТУЄ ЖИТТЯ

Дізнайтеся, де вакцинуватися (отримати щеплення) безоплатно і які саме щеплення вам потрібно зробити за календарем профілактичних щеплень

Уявіть, що ваш **імунітет – це пожежна команда, яка виїжджає на виклик,** щойно в організмі з'являється загроза. А **вакцинація – це як тренування для цієї пожежної команди**: вакцинація завчасно «знайомить» команду з ворогом, щоб у разі справжньої небезпеки діяти швидко й ефективно.

У цій брошурі простими словами розповідаємо, від яких небезпечних хвороб захищають вакцини, як працюють щеплення, де вакцинуватися безплатно і як перевірити, які щеплення вам ще потрібно зробити.

ЯК ПРАЦЮЄ ВАКЦИНАЦІЯ

Під час щеплення вводять **безпечну частинку збудника хвороби** – неживу або ослаблену. Вона не викликає хвороби, але «вчить» організм, як себе захищати.

Організм розпізнає цю частинку як ворога та виробляє **спеціальний захист – антитіла**. Ці антитіла «запам'ятовують» хворобу.

Коли справжній вірус або бактерія потрапляє в організм, **захист вже готовий**. Хвороба або не виникає зовсім, або минає легко та без ускладнень.

Вакцинація – це як тренування для імунітету. Вона допомагає **не захворіти або не мати важких ускладнень**.

10 ХВОРОБ, ВІД ЯКИХ ЗАХИЩАЄ ВАКЦИНАЦІЯ ЗА КАЛЕНДАРЕМ ПРОФІЛАКТИЧНИХ ЩЕПЛЕНЬ

1. **Гепатит В** – це інфекція, яка вражає печінку, може спричинити рак печінки і навіть смерть. Людина може довго не помічати, що вона хвора на гепатит В, і заражати інших.
2. **Туберкульоз** вражає легені, кістки, інші органи. Людина сильно кашляє, втрачає вагу, відчуває слабкість, без лікування може заражати інших та померти.
3. **Кір** – заразна хвороба з високою температурою та висипом. Може викликати запалення легень і мозку, сліпоту та навіть смерть.
4. **Паротит (свинка)** спричиняє болісний набряк довкола обличчя, може викликати безпліддя або запалення мозку.
5. **Краснуха:** якщо захворіє вагітна жінка – дитина може народитися з вадами серця, зору, слуху або не вижити.
6. **Дифтерія:** у горлі з'являється сіра плівка, яка заважає дихати. Виділяє отруту, що може зупинити серце. Без лікування дифтерія смертельно небезпечна.
7. **Правець** викликає сильні та болючі скорочення м'язів аж до перелому кісток, стає важко ковтати й дихати. Багато невакцинованих людей помирають від правця.
8. **Кашлюк** особливо небезпечний для немовлят. Він викликає сильний кашель, від якого маленька дитина може задихнутися і померти.
9. **Поліомієліт** вражає нервову систему. Людина може раптово перестати ходити, рухати руками або дихати. Ліків проти поліомієліту нема.
10. **ХІБ-інфекція** викликає запалення мозку (менінгіт), запалення легень та інші тяжкі хвороби. Особливо небезпечна для маленьких дітей.

Від усіх цих хвороб захищає ВАКЦИНАЦІЯ

ДЕ МОЖНА БЕЗОПЛАТНО ВАКЦИНУВАТИСЯ (отримати щеплення)*

Щоб вакцинуватися безплатно, звертайтеся до свого **сімейного лікаря**, який проведе огляд і видасть направлення на щеплення.

Або звертайтеся у такі **центри первинної медико-санітарної допомоги:**

- амбулаторії загальної практики сімейної медицини;
- фельдшерсько-акушерські пункти.

Або звертайтеся у **приватну клініку чи до приватного лікаря**, якщо у них є договір з НСЗУ**.

*мається на увазі вакцинація дорослих і дітей за національним календарем профілактичних щеплень (див. останню сторінку)

**НСЗУ – Національна служба здоров›я України, що оплачує послуги, які медичні заклади надають людям

ЯК ДІЗНАТИСЯ, ЯКІ ЩЕПЛЕННЯ ВАМ ПОТРІБНІ (перевірити свій вакцинальний статус)

1. **Запитайте у свого сімейного лікаря:**
   - які щеплення ви вже отримували;
   - яких доз вакцини вам не вистачає, щоб бути повністю захищеним;
   - яких щеплень вам не робили, але їх потрібно зробити.

2. Якщо ви не можете звернутися до свого сімейного лікаря, зверніться **до найближчого закладу охорони здоров'я** (див. попередню сторінку).

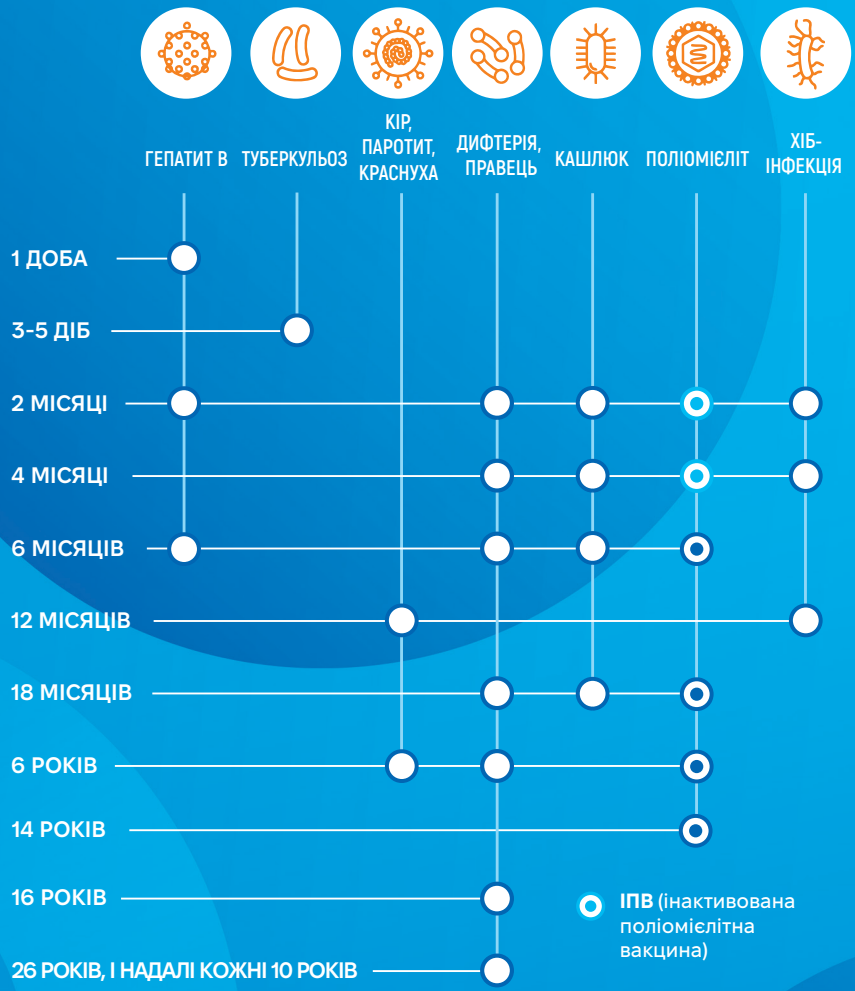
   Майте при собі документ, де записано, які щеплення ви отримали (якщо у вас є такі документи). Це може бути:
   - карта профілактичних щеплень;
   - історія розвитку дитини;
   - медична карта амбулаторного хворого;
   - міжнародне свідоцтво про вакцинацію;
   - довідка про щеплення;
   - або інші медичні документи.

3. **Якщо у вас немає таких документів** – усе одно зверніться до найближчого закладу охорони здоров'я. Вас прийме лікар і пояснить, що потрібно робити, щоб отримати всі необхідні щеплення.

КАЛЕНДАР ПРОФІЛАКТИЧНИХ ЩЕПЛЕНЬ

ЯК ВАКЦИНУВАТИСЯ БЕЗОПЛАТНО?

Звернутись до свого сімейного лікаря, педіатра або до найближчого закладу охорони здоров'я, де проводять профілактичні щеплення.

https://phc.org.ua/

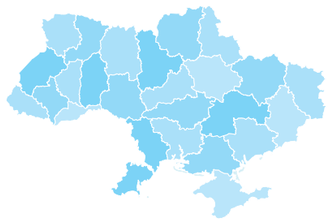
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

World Health Organization
Ukraine

ЦЕНТР ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

ВАКЦИНАЦІЯ ЗАХИЩАЄ ВІД ХВОРОБ І РЯТУЄ ЖИТТЯ

ДЕ БЕЗОПЛАТНО ВАКЦИНУВАТИСЯ (отримати щеплення)*

- Звертайтеся до свого **сімейного лікаря**, який проведе огляд і видасть направлення на щеплення.
- Або звертайтеся у такі **центри первинної медико-санітарної допомоги:**
  - амбулаторії загальної практики сімейної медицини;
  - фельдшерсько-акушерські пункти.
- Або звертайтеся у **приватну клініку** чи до приватного лікаря, якщо у них є договір з НСЗУ**.

*Вакцинація дорослих і дітей за Національним календарем профілактичних щеплень

**НСЗУ – Національна служба здоров'я України, що оплачує послуги, які медичні заклади надають людям

10 ХВОРОБ, ВІД ЯКИХ ЗАХИЩАЄ ВАКЦИНАЦІЯ за календарем профілактичних щеплень

1. **ГЕПАТИТ В**
2. **ТУБЕРКУЛЬОЗ**
3. **КІР**
4. **ПАРОТИТ (Свинка)**
5. **КРАСНУХА**
6. **ДИФТЕРІЯ**
7. **ПРАВЕЦЬ**
8. **КАШЛЮК**
9. **ПОЛІОМІЄЛІТ**
10. **ХІБ-ІНФЕКЦІЯ**

ЯК ДІЗНАТИСЯ, ЯКІ ЩЕПЛЕННЯ ВАМ ПОТРІБНІ (перевірити свій вакцинальний статус)*

Запитайте у свого **сімейного лікаря:**
- які щеплення ви вже отримували
- яких доз вакцини вам не вистачає, щоб бути повністю захищеним
- і яких щеплень вам не робили, але потрібно зробити

Якщо ви не можете звернутися до свого сімейного лікаря, зверніться до **найближчого закладу охорони здоров'я** (див. вище). Майте при собі документ, де записано, які щеплення ви отримали (якщо у вас є такі документи). Це може бути:
- карта профілактичних щеплень
- історія розвитку дитини
- медична карта амбулаторного хворого
- міжнародне свідоцтво про вакцинацію
- довідка про щеплення
- або інші медичні документи

Якщо у вас немає таких документів – усе одно зверніться до найближчого закладу охорони здоров'я. Вас прийме лікар і пояснить, що потрібно робити, щоб отримати всі необхідні щеплення